

Z jakich tradycji lepić Polskę? Rzeczpospolita inteligencka, chłopska czy mieszczańska?

debata filozoficzna

14 czerwca (poniedziałek), godz. **18.00**

Nowa Izba Poselska

Wydarzenie zrealizowane będzie w trybie online. Transmisja dostępna będzie na zamkowych kontach:

[Facebook](#) oraz [YouTube](#)

Czy Polska tradycja sobiepanizmem stoi? Często słyszymy taką opowieść: polskość rzekomo to brak formy, brak ładu, niezdolność do wspólnego działania i do myślenia o dobru wspólnym. Taka "diagnoza" prowadzi do załamania rąk; nic nie da się zrobić, rozejdźmy się do swoich spraw, pozwólmy komu innemu zrobić u nas porządek. W naszej dyskusji chcemy pokazać zupełnie inną perspektywę.

Istnieją w Polsce mocne tradycje samoorganizacji, działania i myślenia na rzecz dobra wspólnego. Są to tradycje konkurujące z sobą, czasem pozostające w ostrym sporze. Inteligencka tradycja społecznikowska, ludowa tradycja samoorganizacji, mieszczańskie liberalne oświecenie. Dlaczego to ważne? Bo jest na czym pracować. Bo hasła "wybierzmy przyszłość" praktycznie oznaczały: nie angażujemy się w dobro wspólne.

Jednak samozadowolenie jest również niebezpieczne. Musimy spytać czy tradycje te rzeczywiście pozwalają na myślenie w kategoriach dobra wspólnego? Może ludowa tradycja samoorganizacji jest martwa? Może inteligenckie społecznikostwo jest tylko okazją dla wywyższania się nad resztę społeczeństwa? Może nie istnieją mieszczańskie tradycje społeczne różne od inteligenckich?

Porozmawiamy na te tematy i spytamy o prywatne polityki historyczne naszych gości.

Prelegenci:

Prof. Bogusław Dopart

Kierownik Katedry Historii Literatury Oświecenia i Romantyzmu na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zajmuje się historią literatury, estetyką i metodologią badań nad romantyzmem, a także antropologią społeczną literatury i historią kultury XIX wieku. Prezes Krakowskiego Oddziału Towarzystwa Literackiego im. Adam Mickiewicza i przewodniczący Krakowskiego Komitetu Olimpiady Literatury i Języka Polskiego. Należy do Rady Muzeum „Pana Tadeusza” przy Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu. Autor ponad 200 publikacji, w tym ok. 180 prac naukowych (polonistycznych, antropologiczno-społecznych, filmoznawczych, interdyscyplinarnych), także tekstów krytycznoliterackich.

Opublikował książki autorskie: *Mickiewiczowski romantyzm przedlistopadowy* (1992), *Mickiewicza słowa sekretne* (1999), *Romantyzm polski: pluralizm prądów i synkretyzm dzieła* (1999), *Poemat profetyczny. O „Dziadach” drezdeńskich Adama Mickiewicza* (2002), *Polski romantyzm i wiek dziewiętnasty* (w oprac. redakcyjnym), *Kultura polska 1796-1918* (w oprac. redakcyjnym).

Dr Mateusz Piotrowski

Działacz społeczny i ekologiczny, filozof, teolog. Współzałożyciel Stowarzyszenia Animacji Kultury Pogranicza "Folkowisko", organizator kampanii społecznych "Jestem ze wsi" (2013) i "Kultura jest Babą" (2014). Konsultant merytoryczny filmu "Niepamięć" (2015) poświęconego dziedzictwu pańszczyzny. Współzałożyciel komitetu Kryzysowego Humanistyki Polskiej. Absolwent Wydziału Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego i Universidad de Malaga. Doktor teologii University of Nottingham. Doradca programowy Światowego Ruchu Katolików na rzecz Środowiska. Prezes Stowarzyszenia "Pacjent Europa". Publikował m.in. w Rzeczpospolitej, Gazecie Wyborczej, Teologii Politycznej, Klubie Jagiellońskim, Magazynie Kontakt, Krytyce Politycznej i Nowym Obywatelu.

Dr Krystyna Starczewska

Polonistka, filozofka, etyczka i pedagog. W PRL związana z opozycją demokratyczną – działała w Komitecie Obrony Robotników, po wprowadzeniu stanu wojennego reagowała podziemny dwutygodnik „KOS” i organizowała pracę Zespołu Oświaty Niezależnej. W wolnej Polsce współtwórczyni i przez wiele lat dyrektorka I Społecznego Liceum Ogólnokształcącego „Bednarska”, a następnie Społecznego Gimnazjum nr 20 wchodzącego w skład Zespołu Społecznych Szkół Ogólnokształcących „Bednarska”. Od wielu lat pełni funkcję przewodniczącej zarządu Krajowego Forum Oświaty Niepublicznej.

Aleksander Temkin (moderator)

Source URL:

<https://www.zamek-krolewski.pl/strona/wyklady-konferencje-naukowe-debaty/759-z-jakich-tradycji-lep-ic-polske-rzeczpospolita>